

## VENÄLÄISET PANSSARIT TALVISODASSA SEKÄ MUITA KIRJAUUTUUKSIA

(Julkaistu aikaisemmin Helsingin Reservin Sanomissa)

Uusi tukholmalainen kustantaja Leandoer & Ekholm yllättää ensimmäisellä kirjallaan, jonka aiheena on venäläisten panssarit Talvisodassa. Kyseessä on ruotsinnois venäläisen harrastajatutkijan Maksym Kolomyjecin jo viitisen vuotta sitten ilmestyneestä kirjasta, josta on tehty myös englanninkielinen versio.

Pansar i Vinterkriget -kirja välittää kuvan venäläisten käyttämästä panssarikalustosta sekä panssarimuodostelmista ja niiden taisteluista. Hieman huolestuttava on tapa millä kirjan johdannossa kuvataan Talvisotaan johtaneiden tapahtumien kulkua. Mainilan laukauksista esim. jää epäselväksi kumpi osapuoli ne ampui. Kirjaan sisältyy muutama valokuva suomalaisen panssariasiantuntijan, Esa Muikun kokoelmista.

Samalta kustantajalta on myös ilmestynyt ruotsinnois saksalaisen harrastajahistorioitsijan Rolf Michaelisin kirjasta virolaisista Saksan sotavoimissa. Alkuperäiseen verrattuna ruotsalainen painos sisältää useita liitteitä sekä uusia kuvia.

Samalta kustantajalta on tulossa vielä tämän vuoden aikana useita kiinnostavia nimekkeitä mm. saksalaisista panssareista. Suomessa kirjoja on ollut saatavana ainakin Akateemisesta Kirjakaupasta, mutta varmimmin niitä saa tilaamalla suoraan kustantajalta (ks. alla).

\*\*\*

Fil. tri Marko Tikan väitöskirja käsitteli kenttäoikeuksia Vapaussodassa. Tikka on nyt jatkanut tutkimuksiaan ja paneutunut suojeluskuntien rooliin vapaussodan jälkeen. Tutkimusperiodi kattaa ajan kesästä 1918 vuoden 1921 loppuun. Tikan mielestä suojeluskunnilla oli tänä aikana vahvasti poliittinen rooli mm. kansalaisten tarkkailun kautta. Hän kyseenalaistaa tältä osin aikaisempaa tutkimusta, joka ei riittävästi ole tuonut esille tätä seikkaa. Tikan kirja tulee herättämään keskustelua, kuten hänen väitöskirjansakin teki.

Yleisesti tiedetään, että suuri määrä punaisen Suomen kannattajia pakeni vapaussodan jälkeen Neuvosto-Venäjälle. Osa heistä joutui siellä jatkamaan sotimista Venäjän sisällissodassa ja nuori tutkija Mirko Harjula on selvittänyt heidän vaihteita. Hänen kirjassaan käsitellään suomalaisten kommunistien toimintaa sekä mm. Muurmannin legioonaa, punaupseerikursseja, Anuksen ja Itäkarjalan tapahtumia sekä ns. läskikapinaa. Myös valkoisella puolella taisteli joitain suomalaisia joille kirjassa on omistettu oma lukunsa.

\*\*\*

Kaikille tuttu brittiläinen Osprey-kustantamo on Elite-sarjassaan julkaissut kirjan Saksan Condor Legionasta. Tämähän oli saksalaisten Espanjan sisällissotaan lähettämä joukko, johon kuuluivat lento-osasto, panssariosasto sekä eräitä muita pienempiä yksiköitä. Kirja

noudattaa perinteistä ja hyväksi havaittua formaattia. Teksti on tiivis ja sitä täydentävät sekä valokuvat että hienot väripiirroksiset univormuista ja tunnuksista.

\*\*\*

Uudenmaan Prikaati vietti muutama viikko sitten 380. vuosipäiväänsä. Vuonna 1626 Ruotsin kuningas Kustaa II Adolf perusti Kuninkaallisen Uudenmaan Rykmentin osana uutta maakuntarykmenttiorganisaatiota. Everstiluutnantti evp Helge Wigren on eri lähteistä koonnut tiedot Uudenmaan Rykmentin vaiheista vuoteen 1809 saakka ja ruotsinkielinen kirja ilmestyi prikaatin vuosipäivänä. Kirja on hyvin tervetullut lisä meidän joukko-osastojemme historiaa käsittelevään kirjallisuuteen. Toivoo sopii, että myös 1920- ja 1930-luvuilla toimineen Uudenmaan Rykmentin historiaa selvitettäisiin.

Markus Anaja

\*\*\*\*\*

Maksym Kolomyjec, Pansar i Vinterkriget 1939-1940. Leandoer & Ekholm Förlag, Stockholm 2006. 124 sivua, runsas kuvitus. Hinta noin 220 SEK. Tilaukset: [www.leforlag.se](http://www.leforlag.se)

Rolf Michaelis, Estländare i tysk tjänst 1941-45 - En översikt. Leandoer & Ekholm Förlag, Stockholm 2006. 190 sivua, runsas kuvitus. Hinta noin 230 SEK. Tilaukset: [www.leforlag.se](http://www.leforlag.se)

Marko Tikka, Valkoisen hämärän maa? Suojeluskunnat, virkavalta ja kansa 1918-1921. SKS, Helsinki 2006. 260 sivua, kuvitettu. Hinta noin 32 euroa.

Mirko Harjula, Suomalaiset Venäjän sisällissodassa 1917-1922. SKS, Helsinki 2006. 700 sivua, kuvitettu. 32 euroa.

Carlos Caballero Jurado, The Condor Legion. German Troops in the Spanish Civil War. (Elite 131). Osprey Publishing, Oxford 2006. 64 sivua, mustavalko- sekä värikuvitus. Hinta noin 11.50 GBP. Tilaukset: [www.osprey-publishing.co.uk](http://www.osprey-publishing.co.uk)

Helge Wigren, Kungliga Nylands Regemente 1626 - 1809. Nylands Brigad, Dragsvik 2006. 289 sivua, kuvitettu. Hinta noin 25 euroa (saatavana ainakin UudPr:n sotilaskodista ja Akateemisesta Kirjakaupasta).